

Royal magi i kinoen – og bakom synger bassen

Arild Andersen tilbake på plass i Kongsberg kino. En selvsagt plass å være. Denne gangen med «Belleville»-trioen, med skotten Tommy Smith, og Paolo Vinaccia på trommer, utvidet til kvartett med danske Carsten Dahl på klaver og el-piano. Carsten har samarbeidet med Arild tidligere, men aldri i denne rammen. Etter den kritikerroste plata fra konserten på «Belleville» i Oslo på ECM, var det med spenning vi ventet på kvartetten lørdag ettermiddag.

Om de leverte? «System set, ready, og!» Paolo setter showet i gang. Alle fire faller på plass. Arild gliser – det har satt seg fra første anslag!

Fra første tone viste kong Arild av sølvbyen og hans tre prinser at de ville gjøre dette til en magisk aften. Arild selv i storslag, med en sang i bassen som nesten aldri før. Tommy Smith så leken, nyskapende og tradisjonstro som jeg aldri har sett ham. Paolo – denne gangen med logoen «Old, but still Alive» på t-skjorta – som et drivende kraftverk med store ører. Men den store merverdien kom med Carsten Dahl. «Belleville»-musikken fikk en helt ny dimensjon med hans lekende samspill over tangenten. Da de gikk av scenen etter nær to timer, var det åpenbart at de fire selv var berørt – og kunne ha fortsatt å spille i det uendelige på den energien som var blitt skapt.

Maestro Arild har nå funnet balansen mellom sin hang til det enkle og vakre og sin avant-innstilling. Fusjonen av de to skaper vidunderlig, vakker, tåreskapende (ja! Tårene rant under konserten!), overveldende, stormende musikk. Og fortsatt gjelder, ingen kan som Arild få bassen til å synge. Virkelig synge. I Arilds hender blir en «walking bass line» til en fjærlett dans. Alene dette skaper himmelsk musikk. Men dette er ikke Arild solo (det hadde vært en ide!). Fire samstemte, lekne og seriøse menn samarbeider på denne scenen. Dette er på alle måter et kollektivt produkt. Glem «Belonging»-(Garbarek-Stenson)-kvartetten, glem drømmen om Miles Davis 1969 «lost quintet». Keith Jarrett's

«Scandinavian quartet meets Jarrett's US quartet». Her er Arilds «Independence»-kvartett som den nå bør kalles. Den bruker tradisjonen, men gjør den ikke bare til sin, den utvider, strekker, og leker med den. De gjør seg uavhengig av den, men er tro mot dens ide.

I tillegg til Tommy Smiths «Ever Neverland», Carsten Dahls «Afro-Centrism», gregorianske sanger, yemenittiske folketoner og en Ellingtontribute som Paolo avsluttet med å innlede til Arilds «Outhouse» (og de tre andre var raskt med på notene!) som ekstranummer, var konsertens hovedsenter de fire satsene av Andersens «Independence»-suite, skrevet så vidt jeg husker til «markeringen» av unionsoppløsningen i 2005. Suiten har nå fått en dynamikk og arkitektur som nesten roper etter en plateinnspilling, med en konseptplate som garantert vil bli klassisk med den kraft og energi – og magi de fire viste i kinoen.

Dette ble en konsert det vil bli snakket om lenge, lenge i Kongsberg-historien. Terningkast? Nei, vi driver selvfølgelig ikke med slike forenklede og fordummende ting i Jazznytt. Men denne gangen skulle jeg ønske vi gjorde. Dette var ikke bare 6. Dette var fullt hus, Yatzy, og fire like. Alt på en gang!

Tekst og foto: Johan Hauknes